

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, πολιτική συνοχής και περιφερειακή ανταγωνιστικότητα.

Ε.ΘΩΙΔΟΥ, Δ.ΦΟΥΤΑΚΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει πρόσφατα αναδιατάξει τα γεωγραφικά της όρια, μετά την τελευταία διεύρυνση και την προοπτική ένταξης δύο ακόμα βαλκανικών χωρών. Ο χώρος της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (ή των Βαλκανίων) είναι στο κέντρο των αλλαγών στη φάση αυτή. Η πρόσφατη και η επικείμενη διεύρυνση αυξάνουν τις διαπεριφερειακές ανισότητες στην ΕΕ κάνοντας το αίτημα της σύγκλισης ακόμα πιο επίκαιρο. Στην πορεία αυτή δύο ευρωπαϊκές στρατηγικές είναι κυρίαρχες: η (ανανεωμένη) στρατηγική της Λισαβόνας και η πολιτική συνοχής. Η πρώτη επιδιώκει να κατευθύνει το σύνολο των πολιτικών της Ένωσης ώστε να γίνει μέχρι το 2010 «η πιο δυναμική και ανταγωνιστική οικονομία παγκοσμίως». Η δεύτερη επιδιώκει την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στο σύνολο της ΕΕ. Το άρθρο παρουσιάζει την κατάσταση των χωρών των Βαλκανίων σε σύγκριση με την Ελλάδα και με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τα βασικά προγράμματα που προωθούν την πολιτική συνοχής στο πλαίσιο της προενταξιακής βοήθειας της ΕΕ προς τις βαλκανικές χώρες. Μέσα από το παράδειγμα της Κεντρικής Μακεδονίας συζητά το θέμα των νεώτερων κατευθύνσεων της περιφερειακής πολιτικής με άξονα την ενίσχυση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας. Έτσι αναδεικνύονται τα διλήμματά της για την ανάπτυξη στρατηγικών στο πλαίσιο της «οικονομίας της γνώσης» που σύντομα θα είναι και διλήμματα για τις περιφέρειες των Βαλκανίων.

The European Union enlargement to Southeast Europe, cohesion policy and regional competitiveness.

E.THOLIDOU, D.FOUTAKIS

The recent re-defining of the European Union's borders that took place following the last enlargement and the expected accession of two Balkan countries, has led to the accentuation of regional disparities within the EU, making the need for convergence and cohesion even more pressing. The Southeast European space, that is, the Balkans is at the center of recent

developments. Two European policies are of great weight in this process: the (renewed) Lisbon strategy and the cohesion policy. Their aims are, respectively, to provide guidance for all European policies towards the Union becoming “the most competitive and dynamic knowledge based economy in the world”, and to pursue economic, social and territorial cohesion all over the EU. The article examines the situation in the Balkan countries in the light of a comparison with Greece and with the whole of the EU, and presents the various forms of EU financial assistance provided in the context of the pre-accession assistance promoting the cohesion policy objectives in the Balkan countries. The region of Central Macedonia is taken as a representative example for the discussion of the most recent trends in regional policy orientation which aim at strengthening regional competitiveness. Thus the region’s dilemmas about the promotion of strategies based on the concept of the “knowledge economy” and which await the Balkan regions are brought to light.

Το νέο διεθνοποιημένο περιβάλλον, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ο ρόλος των ευρωπαϊκών πόλεων: μία ανασκόπηση της τελευταίας 25ετίας.

Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ

Στόχος του άρθρου είναι η παρουσίαση του νέου διεθνοποιημένου περιβάλλοντος, όπως αυτό διαμορφώνεται με βάση τις διαρθρωτικές εξελίξεις σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο το τελευταίο τέταρτο του 20^{ου} αιώνα και πως το περιβάλλον αυτό επηρεάζει, το ρόλο και την σημαντικότητα των ευρωπαϊκών πόλεων. Για πολλούς επιστήμονες η επίδραση αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία καθώς ο ρόλος των πόλεων ενισχύεται λαμβάνοντας διαστάσεις ανταγωνισμού αλλά και συνεργασίας μεταξύ τους. Ειδικότερα, κύρια επίδιξη αποτελεί η επίτευξη υψηλού επιπέδου ανταγωνιστικότητας, η αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων σε μια παγκόσμια και ανοικτή αγορά καθώς και η εξασφάλιση μιας υψηλής θέσης στο αστικό σύστημα ιεράρχησης των πόλεων.

Λέξεις κλειδιά: Νέα Οικονομία, διαρθρωτικές αλλαγές, ευρωπαϊκές πόλεις, αστικό σύστημα ιεράρχησης

The new internationalized environment, the european integration and the role of european cities: a review of the last 25 years

TH.METAXAS

The article presents the new internationalized environment and how it's been created through the structural changes in economic and social field the last quarter of the 20th century, affecting the role and the significance of cities especially in Europe. For many scholars this affection has major importance, since the role of cities is enforced, taking competitive and also co-operative character between cities. Cities primary goal is to achieve the highest competitiveness, to face the challenges of the new globalize market effectively and to secure a competitive position at the urban hierarchy system.

Keywords: New Economy, structural changes, European cities, urban hierarchy system

Στρατηγικές αστικής ανάπτυξης και διοργάνωση διεθνών εκδηλώσεων: Η περίπτωση της Θεσσαλονίκης Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 1997.

Σ.ΜΗΑΙΩΝΗΣ

Το 1997, η Θεσσαλονίκη ανακηρύχτηκε Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Η ανάλυση που ακολουθεί, αποτελεί προσπάθεια διερεύνησης των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ της φάσης προγραμματισμού για την εκδήλωση, και των επιπτώσεων από τη διοργάνωσή της. Εμπειρικά δεδομένα αντλούνται από την παραπάνω μελέτη-περίπτωση και τα σχετικά συμπεράσματα παρατίθενται στο τέλος της ανάλυσης. Αρχικά γίνεται μία παρουσίαση του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης. Έπειτα σκιαγραφείται η φυσιογνωμία της πόλης με ιδιαίτερη έμφαση σε μία πολεοδομική-χωροταξική οπτική και με ειδική αναφορά στα υφιστάμενα στρατηγικά σχέδια. Ακολουθεί ανάλυση της φάσης προγραμματισμού για την εκδήλωση και της επίδρασής της στη σύνταξη του πολιτιστικού και του τεχνικού προγράμματος. Το τελευταίο στην περίπτωση της Θεσσαλονίκης, αποτέλεσε προϊόν συμβιβασμού μεταξύ των εμπλεκόμενων στη φάση προγραμματισμού φορέων και αντιμετωπίστηκε ως ευκαιρία υλοποίησης μικρών, διάσπαρτων έργων που εδώ και καιρό είχαν αναβληθεί. Αν και έτυχε της ευρύτερης αποδοχής, ωστόσο δεν τέθηκε κανένας ευρύτερος στόχος για το μέλλον της πόλης. Επομένως, οι όποιες πιθανές θετικές επιδρά-

σεις από τη διοργάνωση αυτή ελαχιστοποιήθηκαν και ίδια είναι δυνατό να θεωρηθεί σαν χαμένη ευκαιρία.

Urban development strategies and hosting of international events: The case study of cultural capital of Europe Thessaloniki 1997.

S.MILIONIS

In 1997, Thessaloniki became the Cultural Capital of Europe. The following analysis is an effort to investigate the relations between the preparation for the event (programming phase) and the effects of hosting such an event (evaluation phase). Empirical data are drawn from the aforementioned case study and relevant conclusions are presented. A general overview of the institution of Cultural Capital of Europe is firstly presented. Then, the profile of Thessaloniki is sketched with emphasis put on a planning perspective and with special reference made on existing strategic plans. Consequently, the programming phase for the event is analysed and its impact on the formulation of the cultural and technical programme are presented. The latter, in the case of Thessaloniki, was a product of compromise between the various actors involved in the programming phase and it was regarded as an opportunity to implement small projects all around the city that had been long postponed. It was unanimously accepted, however, there was no wider objective put forward for the future of the city. Therefore, any possible positive effects from hosting the event were minimised and itself can be regarded as a lost opportunity.

Προσβασιμότητα στο διαδίκτυο και αναπτυξιακές προοπτικές των μικρών και μεσαίων ελληνικών πόλεων.

Ε.ΑΣΠΡΟΓΕΡΑΚΑΣ, Β.ΙΩΑΝΝΟΥ

Η σύγχρονη εποχή της πρόσβασης, έχει ενισχύσει το ρόλο της «άλυσης» δικτύωσης, της μεταφοράς πληροφοριών, αγαθών και κεφαλαίων μέσα από δίκτυα επικοινωνίας. Το διαδίκτυο αποτελεί μια ολοένα και πιο διαδεδομένη μορφή τέτοιας επικοινωνίας. Η εμπλοκή του στην κοινωνική και οικονομική καθημερινότητα των ελληνικών πόλεων υστερεί σε σχέση

με τα υπόλοιπα κέντρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρόλα αυτά βαινει συνεχώς αυξανόμενη. Ειδικότερα για τα μικρά και μεσαία κέντρα, η εντατικότερη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του διαδικτύου δείχνει να είναι μια σημαντική διέξοδος στα αναπτυξιακά προβλήματα των τοπικών επιχειρήσεων. Τα βασικά χωρικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του κάθε κέντρου επιδρούν καθοριστικά στην ανάπτυξη και χρήση των εφαρμογών του διαδικτύου. Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας εργασίας εξέτασε αυτή την αλληλεπίδραση και διέγινωσε δυο παράλληλες τάσεις: από τη μια την ενίσχυση της παρουσίας και της χρήσης του διαδικτύου σε δυναμικά και ισχυρά κέντρα κοντά στους αναπτυξιακούς άξονες και από την άλλη, την τάση ορισμένων μικρών και μεσαίων περιφερειακών κέντρων να υπερβούν την περιφερειακότητα μέσα από την ενδυνάμωση της χρήσης του διαδικτύου από μέρους των τοπικών επιχειρήσεων.

Accessibility to internet and development prospects of the small and medium sized Greek cities.

E.ASPROGERAKAS, B.IOANNOU

In the contemporary age of access the role of "immaterial networking" has been extremely reinforced. The transmission of information, materials and capitals through various forms of communication networks takes the place of traditional spatial linkages. Internet is such a form of communication which is becoming more and more widespread. Its involvement in the social and economic daily routine of Greek cities is less in comparison with the rest European Union centres; however, it tends to be increasing. Particularly for small and medium sized centres, the more intensive exploitation of the internet potentials seems to be a significant outlet for the development problems faced by the local enterprises. The main spatial and developmental features of each centre play a major influential role on the development and use of the internet applications. The research conducted in the present project has examined this interaction and found out two parallel tendencies: on the one hand, the reinforcement of the presence and use of the internet in dynamic and powerful centres which are near the basic development axis and on the other hand, the tendency of some small and medium sized peripheral centres to surpass their peripherality through strengthening the use of the internet by the local enterprises.